

О.М. Рибін, канд. фіз.-мат. наук (ХДУХТ, Харків)
О.П. Щербініна, ст. викл. (ХДАК, Харків)

ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Електронна комерція є світовим економічним явищем і заявляє про себе як галузь національної української економіки.

Про те в Законі України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» наголос ставиться на наявному відставанні держави у впровадженні технологій електронного бізнесу, електронних бірж та аукціонів, використанні безготівкових розрахунків за товари і послуги тощо.

Однією з головних умов успішної реалізації Основних засад є забезпечення навчання, виховання, професійної підготовки людини для роботи в інформаційному суспільстві, що потребує вдосконалення навчальних планів, відкриття нових спеціальностей з новітніх інформаційно-комп'ютерних технологій, зокрема щодо опанування теорією і практикою електронної та, навіть, мобільної комерції.

Електронна комерція — це загальна концепція, яка охоплює будь-які форми ділових угод, що здійснюються електронним способом, використовуючи телекомунікаційні мережі. Такі операції можуть здійснюватися серед компаній (бізнес-організацій), компаній і їх замовників (покупців, споживачів) або компаніями і державними закладами. Організаційно-економічні моделі, за якими сформувалася електронна комерція мають такі основні різновиди: B2B (business-to-business), B2C (business-to-consumer), B2A (business-to-administration), C2A (consumer-to-administration), C2C (consumer-to-consumer). Останнім часом поширюються моделі B2G, C2G, G2G (G — government, тобто уряд).

Електронна комерція є важливою сферою застосування бізнесу і науки, яка потребує відповідного дослідницького і методичного відпрацювання і викладання її як самостійної дисципліни. Особливе значення це має для підготовки фахівців з обліку та фінансової діяльності, бо платіжні та фінансові системи, електронні трансакції становлять окремий напрям електронної комерції.

Західні фахівці вважають, що електронна комерція як навчальна дисципліна має бути невід'ємною складовою сучасної вищої освіти. Місце її на перетині традиційних економічних дисциплін (основ фінансів, обліку, комерційної діяльності, менеджменту, маркетингу, логістики тощо) та інформаційних предметів (інформатики, комп'ютерних мереж і систем, систем управління базами даних, Web-програмування та ін.).

Вивчення електронної комерції сприятиме формуванню в майбутніх фахівців економічного профілю цілісної системи знань про електронну комерцію, здобуттю практичних навичок із здійснення ділових операцій електронними засобами глобальної комп'ютерної мережі Інтернет. Цього можливо досягти за рахунок опанування:

- базових основ функціонування Інтернет;
 - основних напрямів розвитку електронної комерції і способів її ведення;
 - механізмів підтримки електронної комерції: особливостями систем електронних платежів, правових аспектів комерції в Інтернет, специфіки реклами і маркетингу в глобальній мережі;
 - проблем безпеки і захисту інформації під час здійснення ділових операцій через Інтернет;
 - практичних аспектів роботи вітчизняних систем електронної комерції і перспектив їх розвитку.
- Спеціаліст, чий професійні, ділові інтереси фокусуються в галузі електронної комерції, повинен:
- 1) аналізувати нормативну і економіко-технологічну інформацію в галузі електронної комерції;
 - 2) обґрунтовувати прогностичні оцінки її розвитку;
 - 3) здійснювати закупівлі в Інтернет з використанням різнотипних електронних платіжних систем;
 - 4) мати уявлення про:

влаштування і принципи функціонування віртуальних крамниць;
системи безпеки, які використовуються при розрахунках через глобальну мережу;
віртуальні підприємства і віртуальні продукти;
використання можливостей Інтернету для корпоративного бізнесу.

Особливістю дисципліни є її «вимогливість» до стану матеріально-технічної бази навчального закладу. Вивчення практичних основ електронної комерції потребує достатньої кількості персональних комп'ютерів, з яких здійснюється доступ до глобальної мережі Інтернет через потужні канали зв'язку. Це є першою і чи не найголовнішою умовою того, щоб теоретичні положення можна було практично відпрацьовувати у режимі реального часу, моделюючи реальні економічні ситуації для ведення електронної комерції.

Г.І. Сетковська, студ. (Педагогічний коледж ХГП, Харків)

УПРОВАДЖЕННЯ Й ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

У наш час розширюється процес інформатизації суспільства, тобто збільшується використання інформаційної техніки для виробництва, переробки, зберігання та розповсюдження інформації і особливо знань. Інформаційні технології пронизують всі сфери людської діяльності, і система освіти, як соціальна